

customs interests of both the state and participants in foreign economic activity is regulated exclusively by regulations that are not only customs Code, but also leadership (guidance) to determine the customs value and amendments thereto, which contain detailed algorithm of actions for each of the participants customs relations. In addressing problem areas to adjust customs value of preferred consensus through written consultations between the customs authorities and participants of foreign trade who are interested in observing the customs legislation creates conditions for the development of mechanisms for customs simplifications.

However, it should be noted that certain elements of the European practice of regulation study issues reflected in the Customs Code of Ukraine, however, worth noting that it is expedient adaptation implemented articles to domestic realities of state customs, which certainly should include the development and adoption of additional regulations and legal acts that regulate issues identification, control, adjustment of customs value of goods, and will make these processes "transparent" and accessible to members of customs relations.

customs value of goods, methods of customs valuation used in the EU, control of customs value of goods

Одержано (Received) 28.10.2016

Прорецензовано (Reviewed) 25.11.2016

Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016

351.346:331

В.В. Сибірцев, доц., канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

Збалансованість ринку праці як складова державного регулювання його економічної безпеки

Розширено зміст поняття збалансованості ринку праці шляхом введення додаткового переліку пропорцій та раціональних співвідношень між окремими параметрами його функціонування та розвитку. Визначено причинно-наслідкові зв'язки між формами прояву незбалансованості ринку праці та складовими визначення його економічної безпеки. Наявність таких причинно-наслідкових зв'язків поставлено в основу методичного підходу щодо відбору методів та інструментів державного регулювання національного ринку праці.

економічна безпека, ринок праці, державне регулювання, збалансованість ринку праці, диспропорції ринку праці, трудовий потенціал, фактори-загрози

В.В. Сибірцев, доц., канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет, г. Кропивницький, Україна

Сбалансированность рынка труда как элемент государственного регулирования его экономической безопасности

Расширено содержание понятия сбалансированности рынка труда путем введения дополнительного перечня пропорций и рациональных соотношений между отдельными параметрами его функционирования и развития. Определены причинно-следственные связи между формами проявления несбалансированности рынка труда и составляющими элементами его экономической безопасности. Наличие таких причинно-следственных связей поставлено в основу методического подхода к отбору методов и инструментов государственного регулирования национального рынка труда.

экономическая безопасность, рынок труда, государственное регулирование, сбалансированность рынка труда, диспропорции рынка труда, трудовой потенциал, факторы-угрозы

Постановка проблеми. В сучасних турбулентних умовах функціонування національної економіки вагомим значення набувають питання забезпечення її стійкого та економічно безпечного розвитку. Це потребує виконання ряду передумов, однією з яких є наявність достатнього трудового потенціалу, узгодженого як з поточним станом економіки, так і з цільовими орієнтирами її стратегічного розвитку. При цьому, така узгодженість має простежуватися на всіх стадіях відтворення трудових ресурсів, від їх

формування до розподілу та використання. Разом з тим, об'єктивна наявність численних диспропорцій та інституціональних пасток функціонування національного ринку праці призводять до розбалансування ряду його головних характеристик. Означена ситуація, з огляду на численні причинно-наслідкові зв'язки між параметрами ринку праці та параметрами інших ринків, призводить до кумулятивного підсилення негативних впливів на національну економіку в цілому та створює значні загрози її економічній безпеці. За означених умов виникає проблема подолання негативного впливу факторів-загроз, яка потребує скорішого вирішення. Відповідно актуалізується й необхідність організації державного регулювання ринку праці за критерієм додержання бажаного рівня його економічної безпеки. Така необхідність пояснюється місцем ринку праці в системі каузальних зв'язків функціонування та розвитку національної економіки в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішення проблеми забезпечення економічної безпеки національного ринку праці через подолання наявних на ньому диспропорцій та досягнення збалансованості за рядом ключових характеристик лежить в зоні перетину цілого ряду напрямків наукових досліджень. Зрозуміло, першим з таких напрямків є дослідження у сфері економічної безпеки національної економіки, в цілому, та безпеки ринку праці, зокрема. Дані дослідження представлені доволі детально в дослідженнях таких авторів як, Л.І. Алонкіна [1], І.А. Цвигун [15], І.Ф. Гнибіденко зі співавторами [14] тощо. Звернемо увагу, що безпека розглядається дослідниками переважно в соціально-демографічному аспекті (в контексті відтворення робочої сили, її вмотивованості чи рівня задоволення інтересів учасників ринку праці). Саме тому вважаємо вагомим пластом для здійснення наукових досліджень розгляд безпеки ринку праці з економічної точки зору та з точки зору національної економічної безпеки. Також зазначимо, що питання безпеки в розробках [1, 14, 15] виступали як самостійний об'єкт наукового пошуку. Відповідно потребують додаткового опрацювання питання розгляду економічної безпеки як критерію прийняття рішень механізмом державного регулювання національного ринку праці.

Дослідження збалансованості ринків праці також доволі часто попадали до зони уваги учених-економістів. Як правило, збалансованість ринку праці авторами розглядається в контексті визначення відповідності попиту та пропозиції на ринку праці. Так, наприклад, С.В. Сигова [13] та Т.М. Пітана [10] вивчали аспекти збалансованості робочої сили та робочих місць. За такого підходу, відповідно до А.А. Ілюхіної [4], завдання державного регулювання зводяться до розробки комплексу заходів щодо дотримання відносної збалансованості попиту та пропозиції на ринку праці, у тому числі через розширення ємності ринку та збільшення можливостей працевлаштування [4, с. 124]. Інше коло дослідників розглядає збалансованість відносин ринку праці з іншими ринками. Наприклад Д.А. Гайнанов [2] розробив агентську модель збалансованості регіональних ринків праці та ринків освітніх послуг. Перевагою даної моделі є використання методології мультиагентського моделювання, а недоліком – орієнтування на вузьке розуміння ринку праці та орієнтованість на працевлаштування лише випускників вищих навчальних закладів.

Повертаючись до поняття економічної безпеки зазначимо, що найбільш близьким до нього є поняття дисбалансу на ринку праці. Зрозуміло, що подібний дисбаланс може мати прояв у різних аспектах функціонування ринку праці. Хоча тут дослідники знову ж таки певною мірою обмежують свою зону уваги розглядом кваліфікації робочої сили (наприклад, І.В. Краснопевцова [7] вивчала дисбаланс кваліфікованої робочої сили) та відхиленнями від рівноважного становища на ринку праці (наприклад, В.В. Дружиніна [3] вивчала стратегічні імперативи досягнення рівноваги на місцевих ринках, як нижчих ланках ієрархічного подання національного ринку праці).

Узагальнений перелік майже всіх наявних кількісних моделей досягнення рівноваги на ринку праці представлено В.Л. Клюнею [5]. Аналіз вказаних моделей дозволив даному автору визначити збалансованість ринку праці як «рівновагу між професійно-кваліфікаційною структурою пропозиції трудових ресурсів та економічно доцільними робочими місцями» [5, с. 33]. Головні недоліки такого підходу містяться, по-перше, у об'єктивній неможливості підтримки (та навіть досягнення) рівноважного становища в турбулентних умовах національної економічної системи. Другим недоліком є обмеженість розгляду збалансованості лише характеристиками попиту та пропозиції робочої сили, адже наявність різних концепцій розуміння сутності ринку праці дозволяють говорити про відповідне розширення критеріїв прояву збалансованості ринку праці.

Також зазначимо, що в переважній більшості випадків дослідники орієнтуються на кількісні характеристики збалансованості ринку праці. На нашу думку, такі підходи мають розширюватися врахуванням більш широкого переліку параметрів для балансування. Підґрунтя для цього можуть становити пропозиції В.В. Дружиніної [3], яка пропонує розглядати збалансованість через узгодженість інтересів учасників ринку праці та прийняття концепції обмеженої раціональності. Приймаючи за основу дану пропозицію думається що її все ж таки слід розширити до рівня узгодженості та збалансованості складових інститутів ринку праці, особливо у разі розгляду такої збалансованості через призму інституційної складової економічної безпеки ринку праці.

Орієнтація на інституційну збалансованість ринку праці створює основу для формування механізму його державного регулювання. Питання організації державного регулювання даного ринку мають доволі широке представлення в економічній літературі. Наприклад, А.М. Колот [6], Е.М. Лібанова [8] та Ю.М. Маршавін [9] заклали вагоме підґрунтя для регламентування такого регулювання. Узагальнення розробок зазначених авторів дозволяє констатувати наявність економічних (від параметрів оподаткування до ліцензування й субсидіювання окремих видів діяльності), організаційних (від створення служб зайнятості до формування суспільної думки та створення інформаційно-інституціональних середовищ взаємодії учасників ринку праці) та адміністративно-законодавчих (від регулювання тривалості робочого часу до квотування працевлаштування) методів державного регулювання ринків праці. Різні автори пропонують різні варіанти групування методів та підходів до регулювання ринку праці. Це не змінює той факт, що у даний момент часу актуалізуються питання не стільки регулювання ринку праці, скільки питання забезпечення його розвитку. Такий розвиток обов'язково має бути економічно безпечним та збалансованим (як в рамках характеристик ринку праці, так і в межах його взаємодії з іншими ринками). Відповідно й розробки [6, 8, 9] мають бути розширені виділенням контуру регулювання інституціональних змін національного ринку праці за критерієм підтримки його економічної безпеки та збалансованості.

Дослідження рівня економічної безпеки національного та регіонального ринків праці у взаємозв'язку з визначенням рівня їх збалансованості мають самостійну наукову цінність. Така цінність значно підвищується у разі використання зазначених критеріїв безпеки та збалансованості для вироблення дієвих регулюючих впливів з боку держави на життєдіяльність ринку праці.

Постановка завдання. Метою статті є розвиток теоретико-методичних засад державного регулювання економічної безпеки ринку праці на основі встановлення оптимальних співвідношень між окремими характеристиками та параметрами функціонування ринку.

Виклад основного матеріалу. В основу реалізації мети статті пропонується покласти гіпотезу щодо прийняття багатовимірного (фрактального) представлення ринку праці, в рамках якого мета державного регулювання зведеться до максимізації

трудового потенціалу регіонів, а ринок праці виступатиме інструментом формування, розподілу та відтворення трудових ресурсів. Відповідно, вироблення ефективної державної стратегії регулювання національного ринку праці потребує врахування значної кількості параметрів, які пов'язані причинно-наслідковими зв'язками та відповідають за різноспрямовані вектори розвитку національної економіки. Саме така різноспрямованість векторів розвитку та антагонізм цілей різних економічних агентів й обумовлює необхідність управління балансуванням ринку праці.

Також при формуванні механізму державного регулювання ринку праці пропонується нівелювати вплив двох негативних рис, що притаманні дослідженням як збалансованості ринку праці, так і рівня його безпеки. По-перше, дослідники як правило орієнтуються на статичне представлення зазначених характеристик. Мається на увазі не відсутність зіставлення оцінок за окремі періоди, а відсутність досліджень взаємоузгодженого у часі впливу характеристик на параметри ринку праці (як це робиться в методології системної динаміки). По-друге, доволі часто не враховуються кумулятивний вплив незбалансованості чи факторів загроз в короткостроковому періоді на накопичення загроз чи рівня незбалансованості в довгостроковому періоді. Тобто дослідники доволі часто нівелюють розгляд розтягнутих у часі причинно-наслідкових зв'язків між характеристиками ринку праці. Ці дві негативні риси тісно пов'язані. Саме статичність оцінок й не дозволяє спрогнозувати кумулятивних вплив, наприклад, поточної незбалансованості компетентностей випускників вищих навчальних закладів та вимог до них з боку роботодавців на динаміку безпеки ринку праці в довгостроковому періоді.

В контексті авторської гіпотези та висунутих зауважень цілком слушною бачиться пропозиція Т.М. Пітани [10] щодо розгляду збалансованості ринку праці через визначене коло раціональних співвідношень та пропорцій між основними елементами ринку праці. При цьому автор [10] наголошує на необхідності безперервного відстеження збалансованості, в контексті її додержання також й в рамках узгодженості темпів росту характеристик ринку праці. Саме врахування темпів росту та кумулятивних впливів дозволить відійти від статистичних оцінок при виробленні заходів щодо регулювання ринку праці. Разом з тим, реалізація означеної вище гіпотези вимагає розширення кількості, переліку та змісту згадуваних раціональних співвідношень (пропорцій), які визначають рівень збалансованості ринку праці. Авторський варіант визначення напрямків збалансованості ринку праці подано на рис. 1, де пропонується використання архітектурного підходу до балансування.

В розвиток поданої на рис. 1 схеми пропонується розділяти збалансованість на внутрішню (збалансованість характеристик ринку праці) та зовнішню (збалансованість характеристик ринку праці з державними та регіональними програмами розвитку). Доречність виділення зовнішньої збалансованості підтверджується об'єктивно наявністю причинно-наслідкових зв'язків між характеристиками ринку праці та процесами, що відбуваються на інших ринках. Такий підхід дозволить регулювати рівень економічної безпеки ринку праці та визначити її вплив на безпеку економіки країни в цілому.

Дослідження рівня економічної безпеки та визначення впливу на неї рівня збалансованості ринку праці дозволяє визначити напрямки впливу з боку держави на ринок праці та сформулювати ефективний інструментарій реалізації такого впливу. У даному випадку наголосимо наступне. Нами пов'язано окремі складові економічної безпеки ринку праці з конкретними формами прояву його незбалансованості. Разом з тим, заходи державного регулювання не можна орієнтувати на досягнення оптимального рівня збалансованості лише за окремим її проявом. Кожен з інструментів реалізації керівних впливів з боку держави має тією чи іншою мірою впливати на декілька з розглянутих вище пропорцій між параметрами ринку праці. Пряме співвідношення можна встановити лише

для окремих напрямків державного регулювання. В результаті отримуємо послідовність: напрям державного регулювання → прояв незбалансованості → загрози рівню економічної безпеки → відібрані методи реалізації керівного впливу.

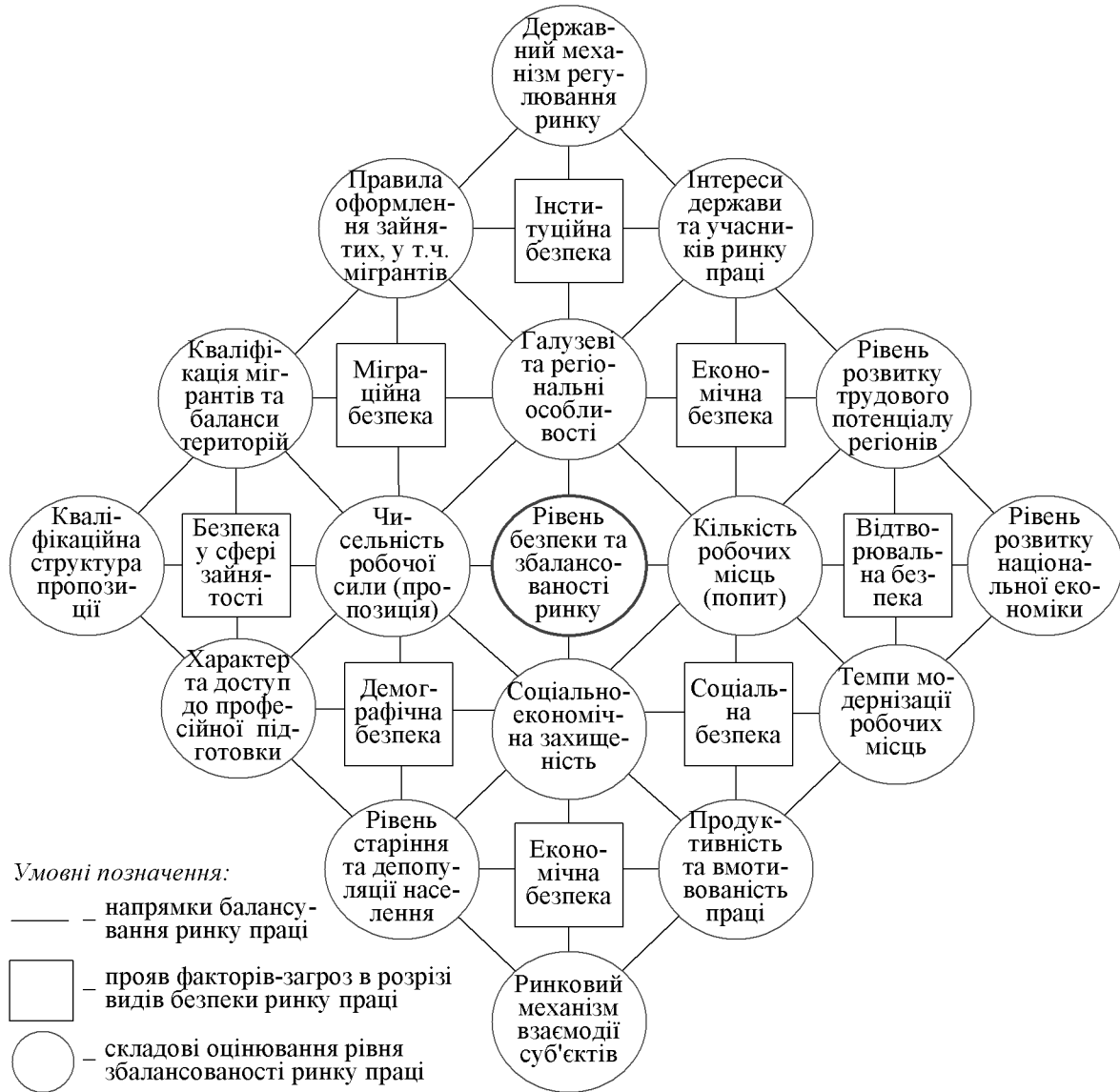

Рисунок 1 – Модель взаємодії напрямків забезпечення збалансованості та безпеки ринку праці
 Джерело: розроблено автором.

Більш того, розробка системи державного регулювання функціонування та розвитку ринку праці в цілому (так само як і для регулювання рівня безпеки ринку праці) має враховувати його багаторівневність. Автором вже доводилась доречність використання ієрархічно-фрактального представлення ринку праці [12]. Отже, інструменти впливу на рівень безпеки повинні диференціюватися за окремими рівнями та підпорядковуватися один одному. Окрім того інструменти державного регулювання ринку праці також слід диференціювати в розрізі їх впливу на зовнішню чи внутрішню збалансованість. Цілком зрозумілою є необхідність вибору інструментів державного регулювання для впливу на означені вище види незбалансованості, що в свою чергу підвищуватиме рівень безпеки ринку праці (в розрізі її різновидів). Дана пропозиція дозволяє визначити логіку

державного регулювання економічної безпеки та збалансованості ринку праці. Графічне представлення такої логіки регулювання ринку праці наведено на рис. 2.

Рисунок 2 – Логіка організації державного регулювання ринку праці за критеріями забезпечення його збалансованості та достатності рівня економічної безпеки

Джерело: розроблено автором.

Особливістю поданої на рис. 2 схеми є співвіднесення розширеного переліку проявів незбалансованості ринку праці з ідентифікованими видами його економічної безпеки, а також врахування фрактально-ієрархічної природи ринку праці.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В статті зроблено наголос, що дослідники вивчають як правило окремі аспекти поняття збалансованості ринку праці. В більшості випадків її розглядають в контексті дослідження професійно-кваліфікаційної структури ринку праці (переважно через побудову різного роду балансів). З оглядом на це в статті розширено зміст поняття збалансованості ринку праці шляхом введення додаткового переліку співвідношень між окремими параметрами його функціонування. Також з використанням архітектурного підходу ідентифіковано причинно-наслідкові зв'язки між формами прояву незбалансованості ринку праці й складовими визначення його економічної безпеки. В переважній більшості досліджень збалансованість ринку праці розглядалась з точки зору отримання її кількісної оцінки, а не з точки зору її розгляду як передумови розвитку. В статті ідентифікована така особливість збалансованості ринку праці. Відповідно й до перспектив подальших розвідок автора відноситься розробка моделі визначення впливу збалансованості ринку праці на параметри його розвитку та на потенційний рівень економічної безпеки ринку. Іншою перспективою подальших розвідок автора стане розробка поданих на рис. 2 інструментів державного регулювання в напрямку розширення їх переліку та розробка для кожного з означених заходів державного регулювання сценаріїв використання для різних рівнів економічної безпеки та збалансованості на конкретному рівні ієрархії національного ринку праці.

Список літератури

1. Алонкина Л.И. Демография, рынок труда и экономическая безопасность России: монография [Текст] / Л. И. Алонкина. – Орел: ООО РИФ. – 2006. – 457 с.
2. Гайнанов Д. А. Агент-ориентированный подход к сбалансированному взаимодействию региональных рынков труда и образовательных услуг [Текст] / Д. А. Гайнанов, Л. И. Мигранова // *Фундаментальные исследования*. – 2013. – №8-2. – С. 394–398.
3. Дружиніна В.В. Місцевий ринок праці: умови функціонування, методи та способи забезпечення збалансованості : монографія [Текст] / В. В. Дружиніна ; наук. ред. В. М. Василенко ; НАН України, Ін-т економікоправових досліджень. – Донецьк: Юго-Восток, 2014. – 366 с.
4. Илюхин А.А. Профессиональная ориентированность молодёжи и сбалансированность рынка труда [Текст] / А.А. Илюхин, С.В. Илюхина // *Интерактивная наука*. – 2016. – №1. – С. 124–126.
5. Клюня В.Л. Сбалансированность рынка труда в Республике Беларусь: методологические и методические основы обеспечения [Текст] / В.Л. Клюня, И.В. Зенькова. – Новополоцк: ПГУ, 2009. – 216 с.
6. Колот А. М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: монографія [Текст] / А. М. Колот. – К.: КНЕУ, 2010. – 251 с.
7. Краснопевцева И. В. Профессиональный дисбаланс рынка труда квалифицированной рабочей силы [Текст] / И.В. Краснопевцева // *Вестник Нижегородского ун-та*. – 2013. – № 3-1. – С. 315–321.
8. Лібанова Е. М. Ринок праці в економічній системі [Текст] / Е. М. Лібанова, Д. П. Мельничук. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 261 с.
9. Маршавін Ю. М. Регулювання ринку праці України: теорія і практика системного підходу: монографія [Текст] / Ю.М. Маршавін. – К.: Альтерпрес, 2011. – 396 с.
10. Питана Т.Н. Обеспечение сбалансированности регионального рынка труда / Т.Н. Питана [электронный ресурс]. – режим доступа: <http://economy-lib.com/obespechenie-sbalansirovannosti-regionalnogo-rynka-truda>
11. Савина С.Є. Эффективный рынок труда как элемент экономической безопасности [Текст] / С. Є. Савина // *Вестник КРСУ*. – 2015. – Том 15. – № 8. – С. 145–148.
12. Сибірцев В.В. Розбудова теоретико-методологічного базису державного регулювання інституціональних змін національного ринку праці [Текст] / В.В. Сибірцев // *Управління розвитком*. – 2015. – №1. – С.10.
13. Сигова С.В. Повышение сбалансированности российского рынка труда [Текст] / С.В. Сигова // *Социальная политика и социальное партнерство*. – 2010. – № 5 – С. 24–31.
14. Соціальна безпека: теорія та українська практика: монографія [Текст] / за ред. І.Ф. Гнибіденка, А.М. Колота та В.В. Рогового. – К.: КНЕУ, 2006. – 292 с.
15. Цвігун І.А. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія [Текст] / І.А.Цвігун. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013. – 400 с.

References

1. Alonkina L.I. (2006). *Demografiya, rynek truda i ekonomicheskaya bezopasnost Rossii [Demography, labor market and economic security of Russia]*. Orel: OOO RIF [in Russian].
2. Gaynanov D.A., & Migranova L.I. (2013). Agent-orientirovannyy podkhod k sbalansirovannomu vzaimodeystviyu regionalnykh rynkov truda i obrazovatelnykh uslug [The agent-based approach to a balanced interaction of regional labor markets and educational services]. *Fundamentalnye issledovaniya - Fundamental research*, 8-2, 394-398 [in Russian].
3. Druzhynina V.V. (2014). *Local labor market: conditions of operation, methods and ways to balance*. V.M. Vasylenko (Ed.). Donetsk : Iugo-Vostok.
4. Ilyukhin A.A., & Ilyukhina S.V. (2016). Professionalnaya orientirovannost molodezhi i sbalansirovannost rynka truda [Professional orientation of youth and the balance of the labor market]. *Interaktivnaya nauka-Interactive science*, 1, 124-126 [in Russian].
5. Klyunya V.L., & Zenkova I.V. (2009). *Sbalansirovannost rynka truda v Respublike Belarus: metodologicheskie i metodicheskie osnovy obespecheniya [The balance of the labor market in the Republic of Belarus: methodological and methodical bases of maintenance]*. Novopolotsk: PGU [in Russian].
6. Kolot A. M. (2010). *Sotsial'no-trudova sfera: stan vidnosyn, novi vyklyky, tendentsii rozvytku [Social and labor issues: state relations, new challenges and trends]*. Kiev: KNEU [in Ukrainian].
7. Krasnopevtseva I.V. (2013). Professionalnyy disbalans rynka truda kvalifitsirovannoy rabochey sily [Professional labor market imbalance of skilled labor]. *Vestnik Nizhegorodskogo universiteta im.*

- N.I. Lobachevskogo. - Bulletin of the Nizhny Novgorod University. N.I. Lobachevsky, 3-1, 315-321 [in Russian].*
8. Libanova E.M., & Melnychuk D.P. (2012). *Rynok pratsi v ekonomichnii systemi [The labor market in the economic system].* Zhytomyr: ZhITI [in Ukrainian].
  9. Marshavin Iu.M. (2011). *Regulivannia rynku pratsi Ukrainy: teoriia i praktyka systemnogo pidkhodu [Labor market regulation Ukraine: theory and practice systematic approach].* Kiev: Alterpres [in Ukrainian].
  10. Pitana T.N. (2004). *Obespechenie sbalansirovannosti regionalnogo rynku truda [Balancing the regional labor market].* *economy-lib.com.* Retrieved from <http://economy-lib.com/obespechenie-sbalansirovannosti-regionalnogo-rynka-truda> [in Russian]
  11. Savina S.Є. (2015). *Effektivnyy rynek truda kak element ekonomicheskoy bezopasnosti [Effective labor market as an element of economic security].* *Vestnik KRSU. - Bulletin KRSU, Vol. 15, 8, 145-148 [in Russian]*
  12. Sybirtsev V.V. (2015). *Rozbudova teoretyko-metodologichnogo bazysu derzhavnogo regulivannia instyutsionalnykh zmin natsionalnogo rynku pratsi [Building a theoretical and methodological basis of state regulation of institutional changes in the national labor market].* *Upravlinnia rozvytkom. - Management of Development, 1, 10-15 [in Ukrainian].*
  13. Sigova S.V. (2010). *Povyshenie sbalansirovannosti rossiyskogo rynku truda [Improving the balance of the Russian labor market].* *Sotsialnaya politika i sotsialnoe partnerstvo. - Social Policy and Social Partnership, 5, 24-31 [in Russian].*
  14. Gnybidenk I.F., Kolot A.M., & Rogovoy V.V. (2006). *Sotsial'na bezpeka: teoriia ta ukraïns'ka praktyka [Social politics and sotsyalnoe partnership].* Kiev: KNEU [in Ukrainian].
  15. Tsvigun I.A. (2013). *Demografichna bezpeka Ukrainy ta napriamy ii regulivannia [Demographic Security of Ukraine and ways of its regulation].* Kamianets-Podilskyi: PP D.G. Zvoleiko [in Ukrainian].

Volodymyr Sybirtsev, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)
Kirovohrad National Technical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

The Balance of the Labor Market as an Element of State Regulation of Its Economic Safety

Aim of the article reduced to the development of theoretical and methodological foundations of state regulation of labor market economic security. Such regulation based on the establishment of optimal relations between individual characteristics and parameters functioning of the market.

The meaning of labor market balance has expanded by entered an additional list of rational proportions and correlations between different parameters of labor market operation and development. The causal relationships between the labor market manifestations of imbalance and components its economic security has defined. The presence of such causation raised methodological approach based on selection methods and tools of state regulation of national labor market. The causal relationships between the labor market manifestations of imbalance and components its economic security formalized by using the architectural approach. The balance of the labor market are considered not in terms of getting its quantitative assessment but in in terms of its presentation as preconditions for the development of the labor market

The logic of labor market state regulation by using the criterion of ensuring its balance and economic sufficiency has presented.

economic safety, the labor market, government regulation, the balance of the labor market, labor market imbalances, labor potential, factors of threats

Одержано (Received) 18.11.2016

Прорецензовано (Reviewed) 24.11.2016
Прийнято до друку (Approved) 28.11.2016